

አናሻሪ አይንሙት “ሓንቲ እያ ሞት።”

ዓይነት አሟሟት እዩ ዝፈላለ እምበር ሞት ሓንቲ እያ። ተዓንቂፉ ዝሞተ ሰብ ተዓንቂፉ ሞይቱ ይበሃል፤ ብመኪና ሓደጋ ዝሞተ ሰብ ብመኪና ሓደጋ ሞይቱ ይበሃል፤ ብማሕንቅቲ ዝሞተ ሰብ ተሓንቂ ሞይቱ ይበሃል፤ ብሕማም ዝሞተ ሰብ ሓሟሙ ሞይቱ ይበሃል፤ ወዚተ። ወዲ ሰብ ብስጋ ሓንስእ እዩ ዝመውት። ሞት ሓመድ ድበ። ሞት “ሓመድ ኢኻ እኛ እኛ ሓመድ ክትምለስ ኢኻ” ዝብል ረቂቅ ሃማኖታዊ ምስጢረ እምነት ፈጣሪ መዕጸዊት ምዕራፍ እያ።

ብዓለማዊ ኣተሓሳስባ፡ ፍጡር ይውሉድ፤ ይነበር፤ ይመውትን ብመንገዲ ሓመድ ድበ ከእ ምስ ሓመድ ይቀላቀል። ሰብ ክውሉድ ብእልልታ ትቅበሉ፤ እቲ ውሉድ ህጻን ግን ብብኽያት ነዚሓ ዓለም ይቀላቀላ። ወላዲ ተካእየይ ወለድኩ ኢሉ ክሕንስ ከሎ፤ ተወላዲ ህጻን ከእ ብዘይ ድልዩቱ ናብ እዛ ዓለም ምምጽኡ ብብኽያት ተቃውሞኡ ይገልጽ። ካብ እታ ዝነበራ ጦዓም ናብራ (ማሕጸን ኣዲኡ) ናብዛ ዓለም ውልድ ክብልን ብሃነፍነፍ ጡብ እዲኡ ብምጥባው ነዛ ኩባዳ ከፀንግላ ክብል መዓልታዊ ስራሕ ከጅምርን ሓደ እዩ ዝኸውን። እቲ ምንባር ዝበሃል እቲ ኣብ መንጎ ውልዲትን ሞትን ዘሎ ጊዜ፡ መንነት ወዲሰብ ብግብሩ ዝምዘነሉ እዋን እዩ። ኣብ እዚ ጊዜ እዚ ወዲ ሰብ ሞትን ብዙሕ ጊዜ ዝጥዕመሉ እዋን ኢዩ። ካብዘን ብዙሓት ንብልን ግን እታ ሓንቲ ምኽንያት ዘለኣለማዊ ስጋዊ ሞት ተሰዕበሉ። ነፍሲ ትበሃል ረቂቅ ዘይድህስስ ነገር ካብ ስጋ ትፍሉ። እቲ በድኒ ሬሳ ተባሂሉ ናብ ሓመዱ ይሕወስ፤ እታ ነፍሲ ከእ ናብ መኽዲኣ ትኸይድ። እቲ መስርሕ ምንባር ኣብ ምድሪ በዚ የብቅዕ።

ብመንገዲ ኣተሓሳስባ፡ ድሕሪ ስጋዊ ሞት ዝስዕብ መንገዲ ሂወት እምነት ዝእመነሉ ካልእ ዓለም ኣሎ። እዚ ብውልቃዊ እምነት ሰባት ይውሰን። ሓደ ብክርስትያን፤ ሓደ ብምስልምና፤ ሓደ ብሂንዳ፤ ሓደ ብብዱሃ፤ እቲ ካልእ ከእ ብፓፓን ክእምን ይኸእል። ብስጋዊ ሂወት ኣብ ዘለኻሉ እዋን መንገዲ ሂወት ከእ ብሃይማኖት ይዝወር። ሃይማኖታዊ እምነት ኣብ ውሽጢ ኣተሓሳስባኻ እትነበሮ እምበር ተገዲድካ እትቅበሉ ኣተሓሳስባ ኣይኮነን። ድሕሪ ስጋዊ ሞት ጽድቅን ኩነኒን ዝበሃሉ መምዘኒታት መብጽሒ ሂወት ኣለዋ። እዘን መብጽሒ ብሂወት ኮለኻ ብዝገበርካዮም ግብሪ ይምዘና። ከከም እምነትካ ንኣብነት ብቤተ ክርስትያን ኣርቶዶክስ ተዋህዶ፡ ብቅንዕናን ሓቅን ተላቢስካ፡ መንገዲን ትእዛዛትን ሃይማኖትካ ኣኸበርካ፤ እንተተጓዕዝካ ትጸድቅ፤ ናይ ዘለኣለማዊ ሂወት ከእ ትወርስ። እንተ ቶንኪልካን ሓሶትን ተላቢስካ፡ መንገዲን ትእዛዛት ፈጣሪኻ እንተኪሒድካ ከእ ናብ ኩነኒ ትወድቅ፤ ናብ ዘለኣለማዊ ሲኦል ከእ ትድርበ።

ክትውሉድ ዳርጋ ማዕረ እኳ እንተኾነ መስርሕ ምንባር ኣብ ዓለም ሚዛን ዝሓለወ ኣይኮነን። ጉራሙራ እዩ። ብሓይል ስልጣንን ብምግባት ሃብትን እዩ ዝእለ። ዕድል ጌርካ ኣብ ኣውሮፓ እንተተወሊድካ ካብ ዕድል ጌርካ ኣብ ኤርትራ ምውላድ ኣዝዩ ዝተፈለየ እዩ። ኣብ ኣዎሮፓ እንተተወሊድካ ኣብ ሰላምን ዲሞክራሲ ዝበሃል ሃዋሁ ትነበር። ኣብ ኤርትራ ከእ ብእንጻፍ፡ ጸበባ፤ ጭንቀት፤ ጥሜት፤ ባርነት ይጸንሓካ።

እብዚ እዋን እዚ ኤርትራ ንቤተ ፈተነ ስቃይን መከራን፤ ግፍዕን እንግልትን፤ ማእሰርትን ቅትለትን፤ ብኽያትን ኣውያትን፤ ሓዘንን ጓሂን፤ ጭንቀትን ጸበባን፤ ዝተሓረየት ርግምቲ መሬት ትምሰል። በዓል ቀላጽም መራሕታ ክፍከሩን ክቀትሉን፤ ክሰኹሩን ክዕንድሩን፤ ከሽቃዕልሉን ክሕሰዉን ተኣንግድ ሃገር፤ ብራዕድን ምሽቁራርን ዝተኸተበ ክሳዱ ኣድኒኑ ስቅ ኢሉ ናብ ማእረጅ ዝንዳሕ ዜጋ ተንከላብት መሬት ብዘይካ ኣብ ኤርትራ ኣብ ካልእ ይርከብ ዶ ይኸውን፤ ሰብካ ክእሰር ቅቡል፤ ሓውኻ ክቅተል ንቡር፤ መስልካ ክግፈፍ ኣሚን፤ ዝብል ህዝቢ ኣብዚ ናትና ትውልዲ ዝሓዘለት ሃገር ኤርትራ ጥራይ ኢያ ትኸውን።

እታ ብምትሕልላይ ሕውነት እትልለ ኤርትራ ብምጣሉ፡ ሓውኻ ክእሰር ከሎ ደይትጣበቀሉ፤ ሓውኻ ክቅተል ከሎ ደይትከላኸለሉ፤ ሓውኻ መሰሉ ክግፈፍ ከሎ ደይትካታዓሉ፤ ሓውኻ ብሓሶት ክውንጀል ከሎ ኣሕሊፍካ እትህብ፤ ሓውኻ ክጥቀንን ብጸለመ ክኸፍእ ከሎ ሓቢርካ ተኸፍኣ እንተኸነካ እቲ ሕውነት ንብሎ ትርጉም ደኣ ኣበይ ኣሎ። ሓቂ ረገጽካ ንሓሶት ዝሓብሐብ፤ ፍትሒ ኣማዕዲኻ ንምልኪ ዘምልኽ፤ ሰብእነትካ ሸይጥካ ንፍርሂ ዝምብርከኽ፤ ኤርትራዊ ፍጥረት ቀደም ኣይነበረን ኢዩ ዝብለና ታሪኽ ወለድና። ሎሚ ግን ኮይኑ ኣሎ። ንእምነትናን ሞራልናን ንጠራጠረሉ፤ ንማንነትናን ሕሊናናን ንሸጠሉ፤ ንወኒናን ሞራልናን ንራኸሰሉ፤ ትውልድናን ወለድናን ንሕሰረሉ፤ ምኽሪ ዓበይትን ሊቃውንትን ንነጽጉሉ፤ ውሉድን ወላድን ንክሓደሉ እዋን በጺሕና።

ዕጣ ፈንታ ሰብ እዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ዓይነት ካብ ኮነ፤ ስለምንታይ ካብ መንገዲ ሓሶትን መንገዲ ጌጋን (ነፍሲ ምትላልን) ወጺእና፤ ናብ እቲ መንገዲ ሓቅን መንገዲ ቅንዕናን ዘይንሕወስ። ነባሪ ታሪኽ እምበር ነባሪ ሰብ የለን። ናብራ ሓሶት እንዳነበርካ ብዙሕ ጊዜ ብዙሕ ሞት ካም ምጥዓም ንናብራና ንተሓደግ። ብዝበርቲ እኽይ መራሕቲ፤ ኣብ መጋብእያ ቀሪቦም ፍትሒ ዘይረኽቡ እሱራት ኣብ ፈቀዶ ኣብ ኮንቴነራት፤ ብቆርቆሮ ዝተሰርሐ ኣብያተ ማእሰራቲ፤ ኣብ ትሕተ ምድሪ ዝርከብ ቤት ማእቦር ኣለዉ። እቲ ማእሰርትን ስቅያትን፤ እቲ ግፍዕን ማህረምትን፤ እቲ ስደትን ሞትን ጌና ብናህሪ ይቆጽል ዘሎ።

እስኪ ንነፍስና ኣብ ቦታ እቶም ብዘይ ፍርዲ ዝሰቃዩ ዘለዉ እሱራትና ኣቀሚጥና፡ ነቲ ንሳቶም ዘሕልፍዎ ዘለዉ ኩነታት ነስተንትና። ቅድም እንታይ ስለዝነበርኩ ተኣሲረ ኢልካ ኢኻ ትሓትት። ሓቂ ስለተዛረብኻ፤ መንገዲ ጌጋ ስለተቃወምካ፤ ኣብ ጎረ ህዝብኻ ደው ስለዝበልካ፤ ግፍዕን ብደፀን እንዳረኣኻ ስቅ ኢልካ ስለዘይረኣኻ፤ ሕጊ ይንገስ ፍትሒ ይንገስ ስለዝበልካ፤ ወዘተ. ክትምልስ ትኸእል። ድሕሪኡ ምስ ነፍሲኻ ኢኻ ትካታዕ። እንድሕሪ ኣሲሮምኻ እኛም በደል ጌርካ ካብ በሉኻ፤ ስለምንታይ ቤት ፍርዲ ዘይወሰዱኒ ኢልካ ተስተንትን። ሓቂ ሒዝካ ከምዘለኸኻ ስለዝፈልጡ ቤት ፍርዲ ኣይወሰዱኻን እዮም። ስለዚ ነቲ ፍንፉን ግብሮም ሓቂ ከምስሉ፤ በደልካ ማዕረ ክንደይ ከቢድ ምዃኑ ንኸእምኑ “ብሰብ ብጥልመት ሃገር” ኣብ ሸላታት ይድርብዩኻ። ብግድን ክትኣምን ግፍዕታት ኣብ ርእሴኻ የውሩድልካ። ኣብ ቤት ማእሰርቲ ወሲዶም ኣብ መጋብእያ ቀሪቦም ፍርድኻ ስለዘይነግሩኻ፤ መዓስ ከምትፍታሕ ኣይትፈልጥን ኢኻ። ንዕቃብ ሚስጢሮም ክብሉ ከእ ከምዘይየውጹኡኻ ትርዳእ። ዕለታዊ ንጥፈታትካ እህህ ምባልን ምግዓርን ይኸውን። ብሞት ተኸቢብካ ሞት እንዳሸተትካ፤ ኩነታት ስድራኻ እንዳስተንተንካ፤ ዝተሓደጉኻ ሰብ ትሓሰብ። እቶም ምእንተእም ኢልካ ዝተሓየርካሎም ከእወዩልካ ትምኑ። ግን ብዘይካ ናይ እግዚኣብሄር ተስፋ እቶም እምነት ዝገበርካዮም ሰባት ክጠልሙኻ ትዕዘብ። ካባኻ ክርሕቅ ትርእ። ሸዑ ዝሰመዓኻ ስሚዒት ከመይ ከምዝኸውን ገምት።

እሱራትና ሕማም ኣንዳደገሶም፤ ጥሜት ኣንዳቀዘፎም፤ በረኻ እንዳለብለቦም፤ ቀሪ እንዳሰፍሰፎም፤ ንሕና ከእ ኣማሪጽና ነተንፍስ። ኣማሪጽና ንድቅስ፤ ኣማሪጽና ንበልዕ፤ ኣማሪጽና ንድቅስ። ጽባሕ ናታ ግደ ኣለዋ። ጽባሕ በዓል ተራ ምዃና ዘንጊዕና ብማይ ቀጠነ ንበእስ። ጽጋብና ሓድሕድ ብምጽፋዕ ድኽመትና ንገልጽ። እኛም ንሕና ጽባሕ ዝገበሩልና ንርስዕ፡ ኣእምሮ ከም ዘለዎ ሰብ ዲና ክንጽብጽብ፤ ንዑ ንንቃሕ ዝተደፈነ ሕሊናና ንበራብር። ኩነታት እሱራትና ንረዳእዮ። ኣናሻሪ አይንሙት “ሓንቲ እያ ሞት” ሞት ፈሪህና የሕዋትና ኣይገማዕዕ። ክንተሓደገም ብተስፋ ይጽብዩና ኣለዉ። ንዑ ናብ ናይ ቀደም መንገዲ ሓቂ ንመለስ። መንገዲ ቅንዕና ንምረጽ። ሃይማኖትና ንሓድስ። ነቶም ኣሚኖምና ስለእንታና ስለ ኤርትራ ኢሎም ዝተሓየሩ ንተሓደገም። ነቶም ብሕጂ ከካብ ቤቶም ዝህደኑን፤ ዝግፈፉን ዝእሰሩን ዜጋታት ንከላኸለሎም። ጠቢቃ ክንኮኖም ኣክንደእም ብሓደ ድምጽና ነስምዕ።

ምልኪ ይፈረስ ፍትሒ ይንገስ
መስተርሆት ካብ እግዚኣብሄር ኢዩ
ደብረ